

Lataplan

Revisionsdato: 07.02.2014

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Lataplan
Artikkel-nr	2401006000100
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	04.08.2008
Utgave nummer	1.0

1.2 Identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anvendelse	Selvtjenvende sparkelmasse.
Anvendelser som frarådes	Dette produktet anbefales ikke for annen bruk enn det som er angitt over.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	LATICRETE NORDIC AS Postboks 165 Kalbakken 0903 Oslo Norway Telefon: +47 23 33 90 00 Fax: +47 23 33 90 01 www.laticrete.no info@laticrete.no
E-post	info@laticrete.no
Ansvarlig	LATICRETE NORDIC AS
Utarbeidet av	Sensor Chemcontrol AS
1.4 Nødtelefon	Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC	Eye Dam 1: Alvorlig øyeskade. Skin Sens 1: Sensibiliserende ved hudkontakt.
Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC	R66 Xi; R43

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Varselord	Fare
Faresetninger	H318 Gir alvorlig øyeskade. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P302 + P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P333 + P313 Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp. P363 Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. P501 Innhold/holder leveres til godkjent mottaksstasjon for farlig avfall. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

2.3 Andre farer

n/a

SIKKERHETSDATABLAD

Lataplan

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.02.2014

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
5frikrySTALLINSK silika (Ø > 10 µ)	Ec/Nlp nr: 238-878-4 Cas nr: 14808-60-7	IK	IK	25-50
Portland sement, Cr(VI) < 2 ppm	Ec/Nlp nr: 266-043-4 Cas nr: 65997-15-1	Xi R37/38-41-43	Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1 Eye Dam. 1 STOT SE 3 H315 H317 H318 H335	2,5-5

Tegnforklaring

IK=Ikke klassifiseringspliktig. Xi=Irriterende.
Eye Dam 1: Alvorlig øyeskade.
Skin Irrit 2: Irriterende for huden.
STOT SE 3: Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering.
Skin Sens 1: Sensibiliserende ved hudkontakt.
Forklaring til relevante fare- og risikosetninger (R og H setninger) finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.
Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Symptomatisk behandling ved innånding av støv eller aerosoler. Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Sørg for frie luftveier. Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Legebehandling ved åndedrettsbesvær.

Hudkontakt

Vask huden med såpe og vann, eventuelt renskem. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Ta av tilsølte klær og sko. Ved tvil eller ved vedvarende symptomer - søk legehjelp.

Øyekontakt

Start skylning umiddelbart, ikke utsett start av skylning for å finne en spesifikk skyllevæske. Skyll også grundig under øyelokkene. Fjern eventuelle kontaktlinser. (Dersom Diphoterine finnes på stedet, så bruk dette istedenfor vann.) Fortsett kontinuerlig skylning i 30 minutter. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. Skyll med myk vannstråle. Irritasjon kan oppstå gjennom mekanisk påvirkning.

Svelging

Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje. IKKE FREMKALL BREKNINGER.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

n/a

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

n/a

Annen informasjon

Vis dette sikkerhetsdatabladet til tilstedeværende lege.

5. BRANNSLOKINGSTILTAK

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler

Vanntåke, skum, CO2 og pulver.
Bruk brannslukningsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.

Uegnete slukningsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukningsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

n/a

5.3 Råd til brannmannskaper

Brannmannskap må bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, verneutstyr og nødrutiner

Beholdere med oppsamlet materiale skal merkes nøye med korrekt innhold. Bare trent personell bør utføre opprensning ved store utslipp. Bruk egnede verneklær. Bruk verneutstyr som beskrevet i seksjon 8.2 i sikkerhetsdatabladet. Hold mennesker og dyr unna det forurensede området.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Produktet fortynnes raskt til ufarlige mengder.

SIKKERHETSATABLAD

Lataplan

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.02.2014

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

n/a

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering.
Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr.
Se avsnitt 12 for informasjon om økologi.
Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

Annen informasjon

Anbefalingene etter utslipp til vann og land er basert på det mest sannsynlige utslippsscenarioet for dette produktet. Imidlertid kan geografiske forhold, vind, temperatur samt (ved utslipp til vann) retning og hastighet til bølger og strøm i stor grad ha betydning for hvilke tiltak som bør iverksettes.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat. Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Unngå kontakt med øynene, huden og klærne. Bruk egnede vernehansker.

7.2 Vilkår for sikker lagring, samt eventuelle uforenligheter

Oppbevares i tett lukket originalemballasje på et tørt og kjølig sted. Lagres tørt, borte fra nærings- og nytelsesmidler og dyrefor.

Spesielle egenskaper og farer

Kan gi allergi ved hudkontakt. Fare for alvorlig øyeskade.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

n/a

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Portland sement, Cr(VI) < 2 ppm	266-043-4	65997-15-1	10				Norsk	1	2010
A-kvarts, respirabelt støv	238-878-4	14808-60-7	0,1				Norsk	K7	2013
A-kvarts, totalstøv		14808-60-7	0,3				Norsk	K7	2013

Anmerking om tiltak- og grenseverdier

Norsk = tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.

Fotnote 1: Tiltaksverdien er fastsatt lik verdien for sjenerende støv.

Anmerking K: Kjemikalier som skal betraktes som kreftfremkallende.

Fotnote 7: Støv som inneholder a-kvarts, kristobalitt og/eller tridymitt vurderes ut fra summasjonsformel. Samtidig må verdiene for sjenerende støv overholdes.

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud.

Åndedrettsvern

Bruk P3 -filtre dersom det er mye fint støv (røyk), eller hvor forurensningene er særlig farlige. Bruk P2 filtre mot de fleste typer støv med lav giftighet. P1 filter benyttes kun dersom støvet er ufarlig. Støvfiltre skiftes når det blir tungt å puste gjennom.

Den europeiske standardiseringskomiteens (CEN) standarder EN136, EN140 og EN405 angir åndedrettsvernsmasker, EN149 og EN143 angir filteranbefalinger.

Øyevern

Øyespylingsutstyr skal være tilgjengelig, helst også dusjmulighet. Bruk godkjent øyevern. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.

Håndvern

Beskyttelseshansker av naturlatex, nitril, neopren eller PVC i henhold til standard EN 374-3 anbefales.

All informasjon om spesifikke hansker er basert på offentlig litteratur eller hanskeproduzenters data. Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene. Kontakt hanskeproduzenten for spesifikke råd ved valg av hansker og gjennombruddstider for ditt bruk. Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter.

CE-standardene EN420 og EN374 gir generelle krav, og angir hansketype.

Annen informasjon

Arbeidstilsynet har fastsatt forskrift om bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen, best.nr. 524. Personlig verneutstyr skal oppfylle kravene som er gitt i forskrift om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr, fastsatt av Arbeidstilsynet, best.nr. 523. Det er god industriell hygienepraksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker e. l. som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden.

SIKKERHETSDATABLAD

Lataplan

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.02.2014

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Pulver, støv.
Farge	Grå.
Lukt	Karakteristisk av sement.
Luktterskel	n/a
pH (kons.)	n/a
pH løsning	12
Smeltepunkt/ frysepunkt	n/a
Startkokepunkt og kokeområde	n/a
Flammepunkt	n/a
Fordampingshastighet	n/a
Antennelighet (fast stoff, gass)	n/a
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	n/a
Damptrykk	n/a
Damptetthet	n/a
Relativ tetthet	2,1 g/cm ³
Løselighet(er)	n/a
Løselighet i vann	50% - Delvis løselig.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	n/a
Selvantenningsstemperatur	n/a
Nedbrytingstemperatur	n/a
Viskositet	n/a
Eksplosjonsegenskaper	n/a
Oksidasjonsegenskaper	n/a
9.2 Andre opplysninger	n/a

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	n/a
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Mulighet for farlige reaksjoner	n/a
10.4 Forhold som skal unngås	n/a
10.5 Uforenlige materialer	n/a
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	n/a

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Innånding av tørrproduktet kan være irriterende for luftveiene. Gjentatt eller langvarig innånding av partikler kan forårsake luftveissykdommer. Inntak kan forårsake irritasjon i munn, svelg og fordøyelseskanal.
Hudetsing/ hudirritasjon	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Gir alvorlig øyeskade.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av kjemikalierne oppført i seksjon 3 er klassifisert som arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Inneholder kjemikalie(r) som skal betraktes som kreftfremkallende ved innånding..
Reproduksjonstoksitet	Ingen av kjemikalierne oppført i seksjon 3 er klassifisert som reproduksjonsskadelige.

SIKKERHETSATABLAD

Lataplan

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.02.2014

STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Ingen kjent økotoxikologisk effekt.
12.2 Persistens og nedbrytelighet	n/a
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	n/a
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	n/a
12.6 Andre skadevirkninger	n/a

13. DISPONERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	EAL: 17 01 07 Andre blandinger enn nevnt i 17 01 06. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	Forurenset emballasje skal behandles som rest-kjemikalier.
Annen informasjon	Utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn ikke tillatt. Pulveret samles opp i tett pose og leveres til godkjent fylling. Ventiler til friskluft. Avfall skal disponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottaksstasjon. For nærmere informasjon om forsvarlig håndtering, kontakt NORSAS tlf. 40618200. Unngå hudkontakt. Fare for alvorlig øyeskade.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	n/a
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	n/a
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	n/a
14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	n/a

15. OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser og særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for kjemikaliet	Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH) vedlegg II (Vedlegg II - "II"). Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier). ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2013. ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5). Ex-ECB databasen (http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=cla). Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i

SIKKERHETSDATABLAD

Lataplan

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 07.02.2014

henhold til lokale regler og bestemmelser.
Annen informasjon Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens	H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. R-37/38 Irriterer luftveiene og huden. R-41 Fare for alvorlig øyeskade. R-43 Kan gi allergi ved hudkontakt.
Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
Forkortelser i dokumentet	n/a - Ingen relevant informasjon
Første gang utgitt	04.08.2008
Utskriftsdato	21.02.2014
Annen informasjon	Informasjonen over antas å være korrekt, men inkluderer ikke nødvendigvis all informasjon om kjemikaliet og skal derfor bare brukes som veiledning. Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på nåværende kunnskap og er ment å beskrive kjemikaliet ut fra et sikkerhetsaspekt, det er ikke å betrakte som en kjemisk spesifikasjon. Det er kundens ansvar å kontrollere at kjemikaliet er egnet til kundens spesifikke bruk. Revidert og kvalitetssikret av: Sensor Chemcontrol AS Storgata 30 3611 Kongsberg Norge Tlf: 32 77 06 60 E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETSDATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 av 20. Mai 2010 ---